

feltárni. A szkíta korra datálható továbbá 7 hulladéktároló gödör és egy kerítő és vízelvezető funkciót is ellátó árok. Az árok mellett elhelyezkedő két nagyobb méretű, elnyúló, sekélyebb gödör sok szkíta kori leletanyagot tartalmazott: változatos kerámiatípusok, bronz köpűs nyílhegy, orsógombok, orsókarika, vasbucák, kevés patics és közepes mennyiségű állatcsont. A középső vaskori objektumok egytől-egyig a feltárási terület Ny-i részében egy kisebb felületen csoportosultak. Szemben a késő vaskori és Árpád-kori objektumokkal, amelyek a felületen szétszórva, rendszertelenül helyezkedtek el.

A *La-Tène-kultúrához* egy kisméretű félig földbe mélyített házat és egy eldönthetetlen funkciójú objektumot köthetünk. Mindkét objektumban nagy számban kerültek elő a LT B2–LT C1-re datálható jó minőségű korongolt edények és grafittal soványított szitulák töredékei. A *La-Tène* ház bontásakor előkerült egy kicsi bronzból készült duxi fubula, és egy csontból faragott háromlyukú szíjelosztó is. Sikerült megfigyelni a ház alapozási árkat egy szakaszon és a ház rövidebb oldalain elhelyezkedő cölöplyukakat is.

Az *Árpád-korra* keltezhető 2 félig földbe mélyített ház és egy kővel kirakott külső kemence. A külső kemence kövei már a felső humuszrétegben jelentkeztek. Az objektum kibontása után egyértelművé vált, hogy a kemencét felhagyása után szétrombolták, ugyanis kövei egy nagyobb területen szétszórva rendszertelenül helyezkedtek el. A kövek alatt megtaláltuk a platni átégett tapasztását. A platni felett egy vékony hamus réteget dokumentáltunk. A kövek között szétszórva Árpád-kori kerámiatöredékek kerültek elő. Mindkét ház esetében kőből kirakott kemencét figyeltünk meg, tapasztott, jól kiégetett platnival. A házak közepén munkagödrök kerültek elő. Az épületek rövidebb oldalainak közepén egymással szemben cölöplyukakat találtunk. A házak betöltéséből és a házak padlójáról jól keltezhető Árpád-kori edények töredékeit, paticsdarabokat, állatcsontot, egy vastárgy töredékét és egy orsógombot emeltünk ki.

Munkatársak: Szabó Gergely és Kiss László Levente régésztechnikusok.

BÓKA GERGELY

181. Gyöngyöstarján, Téglaház-dűlő (KÖH 76949)

(Heves megye) Ó, Kk, Kú

2010 júniusában terepbejárásokat végeztünk Gyöngyös és térségén tervezett települési szilárdhulladék lerakók rekultivációját megelőzően. A lerakók területét természetesen minden esetben kommunális hulladék fedte. Több esetben a telepek környezete is tartósan elfedett (erdő, beépítettség) volt, viszont a legtöbb szeméttelép környezetében el lehetett végezni az értékelést.

Gyöngyöstarján területén egy új lelőhelyet lokalizáltunk, amely a kevés felszíni leletanyag alapján az őskor és késő középkor-kora újkor időszakára datálható.

REMÉNYI LÁSZLÓ

182. Győr, Baross Gábor utca 42.

(KÖH 67173)

(Győr-Moson-Sopron megye) Ró, Á, Kú

2010. március 23. és április 2. között elvégeztük az egykori Frigyes-laktanya alatti épületkomplexum ÉK-i sarkában levő egykori fogdaépület (3929 hrsz.) rekonstrukciós munkáihoz kapcsolódó megelőző régészeti feltárást.

2009-ben ugyanezen a telken Molnár Attila végzett megelőző feltárást, akkor római kori út, mellette településjelenségek és középkori település házai és kemencéi kerültek elő. 2010-ben ettől a területtől ÉK-re dolgoztunk, az egykori fogdaépület É-i és D-i oldalán. Régészetileg negatívnak bizonyult az épülettől K-re levő beton alapozás területe, itt egy 18. századi épület alapfalait találtuk, melyek kialakításával a teljes régészeti rétegsort elbolygatták.

Az ettől É-ra és D-re levő területen mintegy 350 m²-t tártunk fel. A rengeteg újkori beásás és bolygatás ellenére újabb római és középkori jelenségek kerültek felszínre. A római korhoz tartozik két nagyméretű gazdasági rendeltetésű tárolóverem, ill. árkok és gödrök. Az előkerült leletanyag alapján a Kr. u. 2. századra keltezhető. Az Árpád-kort egy kemence képviselte. A 17–18. századból két nagyobb gödröt tártunk fel.

BÍRÓ SZILVIA

183. Győr-Győrszentiván határa

(Győr-Moson-Sopron megye) Ó, B, V, LT, Ró, Á

2010. áprilisban és augusztusban terepbejárást végeztem Győr és Győrszentiván között, a tervezett Logisztikai Park és az Ipari Park bővítésére kijelölt területeken.

Győrszentiván, Andrásvár környéke (KÖH 21475): A lelőhely az *Andrásvár* nevű jól ismert török kori palánkvár körül helyezkedik el. A terület korábban mezőgazdasági művelés alatt állt, kivéve az *Andrásvár* maradványait, mely valószínűleg évszázadok óta erdős terület. Néhány éve a domb egész területét beerdősítették, jelenleg fiatal akácot találunk rajta. Az erdő K felé nem terjed ki az Iparvasútig, a vasút és az erdő között nagyobb szántott terület található, melynek nagyobb részét gyér őszi vetés borította. A lelőhely folytatásában, a domb – itt már ellaposodó – felszínén nagy mennyiségű római leletanyag hevert a felszínen: terra sigillata-darabok, hombártöredékek, szürke vízszintes peremű fazekak és vörös festésű edények töredékei (néhány középkor-gyanús töredék). A leletanyag intenzitása K, az iparvasút felé haladva csökkent. A vasúton túli területet a burjánzó vetés miatt nem lehetett bejárni, de feltételezhető, hogy a lelőhely némileg arra a részre is kiterjed. A felszíni leletek legsűrűbben közvetlenül az erdő szélén jelentkeztek, itt – mintegy 100 m átmérőjű foltban – számos tegulatöredék hevert a szántásban, valamint ennél jóval nagyobb területen kisebb terméskődarabokat is megfigyelem. A felszíni jelenségek nagyobb épület(ek) (villa?) maradványaira utalnak.

A téglák sűrűn előfordultak közvetlenül az erdőszélen is, ezért bizonyosra vehető, hogy az épületmaradványok az erdő alatt is megvannak. A tapasztaltak alapján a római lelőhely KÉK felé jelentősen nagyobb területre terjed ki, mint korábban gondoltuk. Bejártam a dombvonulat erdővel fedett részét is. Az erdőterületen – elsősorban a domb D-i részén – a felszínen elszórtan nagyobb termésköveket figyeltem meg, feltételezhető, hogy ezen a részen is épületmaradványokat rejt a föld. A lelőhely jelenleg ismert szélétől D-re, mintegy 100 m-re római kerámiatöredék került elő, eszerint a lelőhely D-i irányban is nagyobb területre terjed ki, mint eddig gondoltuk.

Győrszentiván, Első-osztály V. (KÖH 77421): A tervezett Ipari Park ÉK-i részén, egy nagyobb homokvonalat ÉNy-i lejtőjén, a vasút közelében szórványosan Árpád-kori edénytöredékeket gyűjtöttem. A területen előkerült egy örlőkötőredek is. A lelőhely lehatárolását nehezítette az itt már erősen sűrűsödő gabonavetés.

Győrszentiván, Első-osztály VI. (KÖH 77423): Az *Első-osztály V.* lelőhelytől Ny-ra egy háromszög alakú mélyedés túloldalán egy ÉNy-DK-i irányban elnyújtott keskeny dombhát emelkedik. A domb felszínén közepes intenzitással jelentkezik Árpád-kori kerámiatöredékek.

Győrszentiván, Első-osztály VII-VIII. (KÖH 77425, 77427): Az *Első-osztály VI.* lelőhelytől Ny-ra két kisebb dombocskára emelkedik. Mindkét homokdomb felszínén Árpád-kori edénytöredékek jelentkezik, nem nagy mennyiségben. A vasúttól távolabb fekvő dombháton (*Első-osztály VII.*) előkerült két római-gyanús töredék is.

Győrszentiván, Első-osztály IX. (KÖH 77429): Az *Első-osztály VII.* lelőhelytől D-re a vizsgált terület D-i szélén kisebb (kb. 80–100 m átmérőjű) foltban újfent jelentkezik Árpád-kori leletanyag.

Győrszentiván, Ipari parkkal szemben (KÖH 38659): A győrszentiváni úttól É-ra, a Dózsa-majort Ny-ról és É-ről övező területen egy félhold alakban elnyúló dombvonulat figyelhető meg. A dombvonulat középső része már ismert lelőhely: légi felvétel tanúsága szerint római katonai tábor maradványai vannak a területen. A korábban itt végzett terepbejárás alkalmával a katonai tábor sáncának és árkának nyomvonalát nem lehetett megállapítani, de a felszínen talált római kerámiatöredékek 2–3. századi településre utalnak. Bejárásom során a megadott területen viszonylag nagy számban találtam termésköveket és néhány téglatöredéket. Emellett kerámiatöredékek is kerültek elő: sűrű tálak töredékei, hombártöredék, terra sigillata. A kerámia- és kötőredek a korábban lehatárolt lelőhelynél K-Ny-i irányban kissé nagyobb területen jelentkezik.

Győrszentiván, Révhegyi-tag (KÖH 21491): A lelőhely Győrszentiván K-i szélén, L alakban húzódó homokvonalaton található. A domb felszínén 1948-ban Mithay Sándor és Szőke Béla őskori, római és középkori cserépeket talált. Bejárásom során a (feltárászárt talajú) lelőhely K-i, lapályos részén régészeti lelet nem került elő. Az országúttal párhuzamosan futó dombvonulaton közepes intenzitással jelentkezik késő bronzkori

cseréptöredékek, egészen az iparvasút széléig. Észak felé haladva a leletek száma megritkult. A lelőhely É-i, kiemelkedő részén néhány őskori apró töredék mellett nem nagy számban római kori és Árpád-kori kerámiát gyűjtöttem.

Győrszentiván, Úszató-rét II. (KÖH 73109): Az Andrásvártól Ny-ra ÉK-DNy-i irányban elnyújtott homokdomb emelkedik ki a vizenyős környezetből. A domb felszínén szórványosan őskori cseréptöredékeket gyűjtöttem. Az egyik mészbetétes díszű edénydarab alapján középső bronzkori telep maradványát rejt a föld.

Győrszentiván, Váci Mihály utca – vasút között (KÖH 77277): A Győrszentivánról a Váci Mihály utca folytatásában Győr felé tartó közút és a vasútvonal között K-Ny-i irányban elnyúló, markáns homokvonalat található, melynek a D-i szélét a vasútvonal képezi. A dombvonulat felszínén változó intenzitással őskori kerámiatöredékeket gyűjtöttem. A leletanyag legnagyobb sűrűséggel a dombhát középső, kiemelkedő részén, közvetlenül a vasút mellett jelentkezik: nagy számban találtam itt késő bronzkori, kora vaskori és kelta cseréptöredékeket, köztük féltényérnyi nagyságú edénydarabokat is. Emellett számos kötőredek, állatcsonttöredék, kiégett tapasztásdarab hevert a felszínen. Találtam nagyobb szabályos alakú és helyenként kopásnyomokat mutató kavicsokat is, melyek nagy valószínűséggel a lelőhelyhez tartoztak. A szántás erősen károsítja a régészeti jelenségeket. A lelőhely intenzív része az itt lévő felhagyott homokbánya széléig tart. A bányán túl is jelentkezik leletek, egészen a domb K-i széléig. A korábban itt folyt homokkitermelés során a lelőhely egy része megsemmisült. A lelőhely Ny-i és É-i részén, az iparvasút két oldalán szórványosan jelentkezik őskori cseréptöredékek, É-on egészen a győrszentiváni út széléig.

Hecsepuszta III. (KÖH 72927): A lelőhely Hecsepusztától ÉK-re földutak csomópontjában egy kisebb kiemelkedésen található. A lelőhely központi részén kisebb érmeder húzódik keresztül. Losonczy Máté 2010. március 22-én végzett helyszíni szemléje során őskori edénytöredékek mellett egy emberi lábszárcsontot is talált. Terepbejárásom során számos atipikus őskori kerámiatöredék mellett római kori edénytöredékeket, néhány emberi csont töredékét és számos állatcsontdarabot találtam (a csontok jól körülhatárolható helyről kerültek elő). Az intenzív leletelőfordulástól É-ra, egy kisebb erdőfolton túl szórványosan újabb római és őskori cserépek kerültek elő.

TAKÁCS KÁROLY

184. Győr, Ipari park
(KÖH 72927, 72929)

(Győr-Moson-Sopron megye) Ró, Kú

2010. szeptember–novemberben az Ipari Park K-i területén bővítés kapcsán régészeti megfigyelést végeztünk az 5475/65–66 hrsz.-ú ingatlanokon. A terület D-i részén